

ภาพถ่ายเชิงศิลป์ เรื่อง “ความกลมกลืนของรูปทรง”

FINE ART PHOTOGRAPHY TITLED “THE HARMONY OF FORM”



นายวีระชาติ น้อยกลาง

Mr. WEERACHAT NOIKLANG



ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการถ่ายภาพ ภาควิชาศิลปะศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2547

ร/น.

๑๘๔๔๖

๒๕๔๗

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 59345
วันเดือนปี - 1 ส.ย. 2549

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14961026
b.....
i.....

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

ภาพถ่ายเชิงศิลป์ เรื่อง “ความกลมกลืนของรูปทรง”

FINE ART PHOTOGRAPHY TITLED “THE HARMONY OF FORM”



นายวีระชาติ น้อยกลาง
Mr.WEERACHAT KOIKLANG

ภาควิชาศิลปะการถ่ายภาพ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการถ่ายภาพ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์ กิตติ อมรพัฒน์กุล วันที่ 28 มีนาคม 2548
(อาจารย์กิตติ อมรพัฒน์กุล)

หัวหน้าภาควิชา วิศวะ ฐ. วันที่ 12 เม.ย. 48
(อาจารย์วิศวะ ฐ.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์ ภาพถ่ายเชิงศิลป์ เรื่อง “ความกลมกลืนของรูปทรง”
FINE ART PHOTOGRAPHY TITLED “THE HARMONY OF FORM”

ชื่อ นายวีระชาติ น้อยกลาง
สาขาวิชา การถ่ายภาพ
ภาควิชา นิเทศศิลป์
คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2547
อาจารย์ที่ปรึกษา กิตติ อมรพัฒน์กุล

บทคัดย่อ

ภาพถ่ายเชิงศิลปะ เป็นภาพถ่ายที่แสดงออกถึงความคิดทัศนคติของผู้สร้างสรรค์ผลงานเพื่อหวังผลให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกและซาบซึ้งกับความงามของรูปลักษณ์ สำหรับผลงานชุดนี้ที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอ นั้น มีที่มาจากความชอบในรูปทรงเรขาคณิตของข้าพเจ้าและมีความผูกพันกับรูปทรงนั้นมาโดยตลอด เมื่อข้าพเจ้ามีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ที่มีธรรมชาติที่สวยงามก็จะมีจินตนาการและพยายามคิดภาพรูปทรงเรขาคณิตและธรรมชาติให้อยู่ในภาพเดียวกันและจากจุดนั้นเองที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงานชุดนี้ ผลงานชุดนี้มีจำนวน 8 ภาพ แต่ละภาพจะเกิดจากจินตนาการของข้าพเจ้าที่จะนำภาพมาผสมผสานสร้างความกลมกลืนของรูปทั้งสองประเภทด้วยวิธีการอัดภาพซ้อน โดยการนำรูปภาพ 2-3 รูปมาทำการซ้อนกันและในบางงานนั้นได้สร้างรูปทรงขึ้นมาใหม่เองเพื่อตอบสนองความคิดและจินตนาการ เพื่อที่จะก้าวข้ามพ้นกรอบของการทำงาน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ

อาจารย์ กิตติ อมรพัฒนกุล

อาจารย์ ชัยวุฒิ พุฒทอง ข้อมูลของอาจารย์จิตต์ จงมันคง

คณะอาจารย์ที่ให้ความรู้มาตลอด 4 ปี

คุณ รอยพิมพ์ จันทร์โชติ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการอัดภาพขาว-ดำ

อาจารย์ เอกสิทธิ์ บุญมาก ที่ช่วยดูแลเรื่องอุปกรณ์การถ่ายภาพ

เพื่อนๆภาควิชาศิลปะศิลป์จาก 19 ทุกคน



ข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญ (ต่อ)	ง
สารบัญ (ต่อ)	จ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 จุดเริ่มต้นของโครงการ	2
1.2 ความสำคัญของโครงการ	2
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.4 ขอบเขตของโครงการ	2
1.5 ข้อจำกัดในการศึกษา	2
2. ทศนะต่อศิลปะ	3
2.1 น. ณ ปากน้ำ	3
2.1.1 ความงาม	3
2.1.2 ความงามของธรรมชาติมีส่วนช่วยดับความเครียดของอารมณ์	3
2.1.3 ความงามของธรรมชาติมีส่วนระงับจิตใจของมนุษย์	3
2.1.4 จังหวะคือความบันเทิงใจในศิลปะ	3
2.1.5 จังหวะที่แตกต่าง	4
2.1.6 การซ้ำกันของรูปทรง	4
2.1.7 การเริ่มต้นของศิลปะ	4
2.2 อารี สุทธิพันธุ์	5
2.2.1 ความรู้สึก	5
2.2.2 ความเพ้อฝัน	5
2.2.3 มิติแห่งกาลเวลา	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4	ความคิดรวบยอดทางด้านศิลปะเป็นผู้สร้าง	5
2.3	ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud)	6
2.3.1	ศิลปะคือความสมปรารถนา	6
3.	ศึกษาการทำงานของช่างภาพ	7
3.1	เจอร์รี อุซแมนน์ (Jerry Uelsmann)	7
3.1.1	ชีวประวัติโดยย่อ	7
3.1.2	เทคนิคห้องมืด	8
3.1.3	ภาพตัวอย่างที่ 1	9
3.1.4	ภาพตัวอย่างที่ 2	10
3.1.5	ภาพตัวอย่างที่ 3	11
3.2	จิตต์ จงมันคง	12
3.2.1	ชีวประวัติโดยย่อ	12
3.2.2	การทำงานภาพถ่าย	12
3.2.3	การได้รับเกียรตินิยม	13
3.2.4	ภาพตัวอย่างที่ 1 ชื่อภาพ “เมื่อพายุโหม”	14
3.2.5	ภาพตัวอย่างที่ 2 ชื่อภาพ “คู่ทุกข์คู่ยาก”	15
3.3	ภาพจิตรศิลป์ ทักษะของ จิตต์ จงมันคง	16
3.3.1	จินตนาการ	16
3.3.2	ศิลปะภาพถ่ายแบ่งได้ 2 ประเภท	17
4.	การทดลองช้อนภาพ	18
4.1	ทดลองการอัดขยายภาพของ เจอร์รี อุซแมนน์	19
4.1.1	ขั้นตอนการอัดภาพ	19
4.2	ทดลองการตัดแต่งภาพของ จิตต์ จงมันคง	20
4.2.1	ขั้นตอนการทดลอง	20
4.3	ปัญหาในการทำงาน	21
5.	แบบร่างผลงานและขั้นตอนการทำงาน	22
5.1	แบบร่างผลงานชิ้นที่ 1	22
5.1.1	วิธีการทำงาน	23

5.2	แบบร่างผลงานชิ้นที่ 2	24
5.2.1	วิธีการทำงาน	25
5.3	แบบร่างผลงานชิ้นที่ 3	26
5.3.1	วิธีการทำงาน	27
5.4	แบบร่างผลงานชิ้นที่ 4	28
5.4.1	วิธีการทำงาน	29
5.5	แบบร่างผลงานชิ้นที่ 5	30
5.5.1	วิธีการทำงาน	31
5.6	แบบร่างผลงานชิ้นที่ 6	32
5.6.1	วิธีการทำงาน	33
5.7	แบบร่างผลงานชิ้นที่ 7	34
5.7.1	วิธีการทำงาน	35
5.8	แบบร่างผลงานชิ้นที่ 8	36
5.8.1	วิธีการทำงาน	37
6.	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์	38
6.1	ผลงานชิ้นที่ 1	38
6.2	ผลงานชิ้นที่ 2	39
6.3	ผลงานชิ้นที่ 3	40
6.4	ผลงานชิ้นที่ 4	41
6.5	ผลงานชิ้นที่ 5	42
6.6	ผลงานชิ้นที่ 6	43
6.7	ผลงานชิ้นที่ 7	44
6.8	ผลงานชิ้นที่ 8	45
	บทสรุป	46
	บรรณานุกรม	47
	ประวัติผู้เขียน	48

บทที่ 1

บทนำ

การถ่ายภาพเชิงศิลปะนั้นสิ่งสำคัญของงาน ไม่ได้อยู่ที่เทคนิควิธีการถ่ายเพียงอย่างเดียว หากแต่ช่างภาพผู้นั้นต้องมีทักษะในการมองเห็นสิ่งที่แปลกไปกว่าภาพถ่ายธรรมดาที่มีจินตนาการกับสิ่งที่เรามอง รวมทั้งความรู้ในเรื่ององค์ประกอบศิลป์นั้นเป็นสิ่งสำคัญ มุมมองที่สั่งสมจากประสบการณ์ที่ผ่านมามากับจินตนาการในปัจจุบันจะช่วยให้เราสร้างสรรค์งานศิลปะภาพถ่ายได้อย่างดี ภาพถ่ายเชิงศิลปะนั้นจะแสดงออกถึง ประสบการณ์พื้นฐาน ความรู้สึก ทัศนคติและจินตนาการของผู้สร้างสรรค์งานออกมา เพื่อสื่อสารเข้าไปในความรู้สึกของผู้ที่ชมงาน ให้คล้อยตามและได้ตีความไปกับผลงานชุดนั้นๆ

เมื่อศิลปะแนวใดแนวหนึ่งมาถึงจุดอิ่มตัวแล้วก็มักจะมีคำถามว่าเราจะทำอะไรต่อไปศิลปินที่เข้าใจศิลปะย่อมจะไม่อยู่ที่เดิม เขาจะแสวงหาแนวทางในการสร้างสรรค์งานใหม่ต่อไปภาพถ่ายเชิงศิลปะก็เช่นกัน ช่างภาพต้องค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ค้นหามุมมองและแนวความคิดใหม่อยู่เสมอ การหาสิ่งเร้าอารมณ์จะช่วยให้การทำงานศิลปะมีความสนุกสนานและเพลิดเพลินไปกับโจทย์และแนวทางใหม่ที่เราค้นหา

ผลงานภาพถ่ายศิลปะชุดนี้ เป็นผลงานที่ข้าพเจ้าค้นคว้าหาความรู้ ทั้งทางด้านความคิดและเทคนิคเพื่อที่จะนำเสนองานศิลปะภาพถ่ายในอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้ผู้ที่ชมงานเกิดความรู้สึกเพลิดเพลินไปกับจินตนาการและ แสดงทัศนคติที่แตกต่างกับผลงานชิ้นนั้น

1.1 จุดเริ่มต้นและที่มาของโครงการ

ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ มีแนวความคิดมาจากความชื่นชอบในรูปทรงเรขาคณิตเป็นพิเศษของข้าพเจ้า ร่วมกับผลงานของข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาเรื่องการถ่ายภาพนั้น ข้าพเจ้ามีความประทับใจและมีความชื่นชอบในการท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆเพื่อบันทึกภาพธรรมชาติและรูปทรงธรรมชาติที่สวยงาม โดยความประทับใจที่เกิดขึ้นในรูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงธรรมชาติ นั้น เปรียบเสมือนกลุ่มงานในการสร้างงานของข้าพเจ้ามาโดยตลอด ข้าพเจ้าจึงเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานที่ผสมผสานความงามของ รูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงธรรมชาติเข้าไว้ด้วยกันเพื่อสร้างความกลมกลืนของรูปทรงทั้งสอง

1.2 ความสำคัญของโครงการ

- ศึกษาวิธีการอัดภาพของ Jerry Uelsmann และอาจารย์ จิตต์ จงมันคง
- เรียนรู้วิธีการทำงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน
- เทคนิคในห้องมืด
- การสร้างความกลมกลืนระหว่างรูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงธรรมชาติ

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เรียนรู้เทคนิคการอัดขยายรูปในห้องมืด
- ศึกษาการจัดองค์ประกอบภาพ
- เพื่อสนองความต้องการของตนเอง

1.4 ขอบเขตของโครงการ

- ภาพถ่ายขาว-ดำขนาดความกว้างโดยประมาณ 19 นิ้ว สูง 15 นิ้ว
- จำนวน 8 ภาพ

1.5 ข้อจำกัดในการศึกษา

- ใช้ฟิล์มขาว-ดำ Kodak T-MAX 100 ขนาดฟิล์ม 120
- ภาพถ่ายนอกสถานที่ทั้งหมด
- ภาพจะแสดงความกลมกลืนของรูปทรง
- ใช้วิธีการของ Jerry Usleman และอาจารย์จิตต์ จงมันคง ในการสร้างสรรค์ผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทักษะต่อศิลปะ

ในการทำงานศิลปะนั้น ความคิดและจินตนาการถือเป็นสิ่งสำคัญที่เราต้องสรรหาเวลาเพื่อศึกษาหาความรู้มาประกอบการทำงาน บทความทัศนคติของนักคิด ศิลปิน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนนั้นมีส่วนช่วยให้การทำงานมีความชัดเจนมากขึ้น ในบทนี้ได้รวบรวมมานาทัศนะต่อศิลปะมาเป็นส่วนประกอบของการทำงาน

2.1 น. ณ ปากน้ำ

2.1.1 ความงาม

ความงามกับการรับรู้ความงามเป็นวิสัยของธรรมชาติ เป็นสิ่งอันเกิดขึ้นมาพร้อมกับมวลสรรพสิ่งอันมีชีวิตในโลก ธรรมชาติงาม เช่นสีต้นของท้องฟ้าในยามรุ่งอรุณ หรือในยามตกดิน ซึ่งเต็มไปด้วยสีสันแปลกๆต่าง ๆ นานา

2.1.2 ความงามของธรรมชาติมีส่วนช่วยดับความเคร่งเครียดของอารมณ์

เราไม่อาจยืนยันได้ว่าสัตว์มีส่วนได้รับเอาความงามไปผ่อนคลายความเคร่งเครียดของอารมณ์ได้หรือเปล่า แต่ก็มีกรทดลองต่างๆเช่นเปิดเพลงจังหวะวอลทซ์ให้ฝูงปลาฟังในน้ำ มันจะเคลื่อนไหวไปตามจังหวะเพลง หรือให้วัวฟังเพลงอันไพเราะขณะกำลังรีคนมอยู่แม้วัวจะไ้หันมากกว่าปกติ ซึ่งก็พอจะสรุปได้ว่าความไพเราะของเพลงมีส่วนช่วยทำให้สัตว์เกิดความเคลิบเคลิ้มและลืมตัวได้แก่ที่เป่าปี่เรียกงูในตะกร้าให้โผล่ขู่ลิตัวขึ้นมาร่ำรำไปตามเสียงเพลงและจังหวะ ก็เป็นประจักษ์พยานได้คืออย่างหนึ่ง

2.1.3 ความงามของธรรมชาติ ย่อมมีส่วนระงับจิตใจของมนุษย์มิให้ฟุ้งซ่าน

แม้แต่สัตว์ยังมีอารมณ์ในความงามของธรรมชาติและศิลปะ ส่วนมนุษย์ที่เรียกกันว่าสัตว์อันประเสริฐนั้นย่อมมีอารมณ์ที่ละเอียดลึกซึ้งประณีตยิ่งกว่า มนุษย์ได้ยินเสียงคลื่นซัดฝั่งเป็นจังหวะจะโคนสม่ำเสมอ เกิดอารมณ์เพลิดเพลิน น้ำไหลตกจากชายคาเป็นจังหวะทำให้มนุษย์พอใจในจังหวะเหล่านั้นได้เช่นกัน

2.1.4 จังหวะคือความบันดาลใจในศิลปะ

เมื่อได้ยินเสียงหยดน้ำ น้ำจะไหลเป็นจังหวะเราก็มักจะเกาะมือกับสิ่งต่างๆเบาๆด้วยความลึ้มตัว คล้อยตามกับจังหวะนั้นๆ หรือการได้ยินเสียงนกร้อง นกเจาะโพรงไม้เป็นจังหวะ อันเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจูงใจเข้าถึงอารมณ์เริ่มแรกของดนตรี หรือเมื่อเราจะทำลูกทรงไม้ ลูกทรงเหล็ก เราก็จะเว้นซึ่ง ลูกทรงให้ห่างกันเป็นจังหวะเท่าๆกัน นี่คือประสบการณ์แรกของมนุษย์ในเรื่องจังหวะ

2.1.5 จังหวะที่แตกต่าง

ชาวบ้านหรือชาวชนบทเมื่อจะตีเกราะเคาะไม้ มักจะตีเว้นจังหวะให้ห่างเท่าๆกัน แต่ก็มีบางครั้ง จังหวะเท่ากันที่เราฟังนั้น ถ้าเคาะอยู่นานเข้าๆกันทำให้เกิดความเบื่อ จึงได้มีการเปลี่ยน ยักย้ายจังหวะให้แปลกออกไป เช่นตีจังหวะของกลองเพลให้เป็นจังหวะเท่ากันชุดหนึ่ง และหยุด ต่อจากนั้นเมื่อเว้นระยะบางแล้ว ก็ตีอีกชุดหนึ่งเท่าๆกันอีกแล้วก็หยุดอีก จากนั้นก็เริ่มใหม่อีกชุด หนึ่ง ปรากฏผลทำให้มีจังหวะเท่ากันเป็นชุดๆทำให้คลายความน่าเบื่อลงไป

การตีจังหวะที่แตกต่างกันเป็นชุดๆติดต่อกันไปเช่นนี้ คือกำเนิดของจังหวะต่างๆที่แปลกแตกต่างกันออกไป

2.1.6 การซ้ำกันของรูปทรง

คือจังหวะของรูปทรงที่ซ้ำกัน มักจะสร้างด้วยแบบแปลนอันเดียวกัน และจะอยู่ในแถวแนวเดียวกัน มีระยะห่างเท่าๆกันเรียงรายไปตลอด นี่ก็คือจังหวะ

เสาไฟฟ้าที่ปักระยะห่างเท่าๆกัน

ทหารที่เดินไปตามแถวของตนเป็นช่วงๆ

นกที่บินเรียงกันไปบนท้องฟ้า

เสานางเรียงของอาคารที่เรียงเป็นจังหวะเท่ากันตลอดไป

เหล่านี้ คืออารมณ์ของความงามที่แปลกออกไปจากธรรมชาติ เพราะโดยปกติธรรมชาติมิได้เข้าแถวแนวเป็นจังหวะเท่าๆกันทีเดียว จะต้องมียักเยื้องผิดกันไปบางถ้าจัดสั้นไว้เท่าๆกันเช่นนี้ เป็นการอาศัยมือและสมองของมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

2.1.7 การเริ่มต้นของศิลปะ

สิ่งใดที่ถือตามความเป็นมาของธรรมชาติเรียกว่า ความงามของธรรมชาติหรือวิสัยของธรรมชาติ แต่สิ่งใดที่มีความคิดความอ่านของมนุษย์เข้าไปเกี่ยวข้องให้เห็นดีเห็นงามตามความคิดของมนุษย์เรียกว่า ศิลปะ ศิลปะอาจจะเลียนแบบธรรมชาติ ศิลปะอาจจะสร้างความงามในรูปความคิดของมนุษย์ขึ้นใหม่ได้ทั้งสองอย่าง

2.2 อารี สุทธิพันธุ์

2.2.1 ความรู้สึก

พฤติกรรมของจิตที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับสิ่งเร้าภายนอกแล้วแสดงออก ความรู้สึกเกิดขึ้น หลังจากความไหวรู้สึก (sensation feeling) หากความรู้สึกมีผลต่อจิตใจเรียกว่า เป็นความประทับใจ ซึ่งมีช่วงเวลาและสถานการณ์มาเป็นส่วนประกอบ ความประทับใจนั้นมักจะขาดความเข้าใจในรายละเอียดของสิ่งเร้า

2.2.2 ความเพ้อฝัน

ความอยากแสดงออกที่ย้อนนอกเหนือการดำเนินชีวิตซึ่งเกิดจากความฝัน อันเป็นความอยากซึ่งถูกเก็บกดไว้ขณะยังมีสติ ความฝันเมื่อเกิดขึ้นกับบุคคลใด ทำให้บุคคลนั้นสามารถสร้างภาพลวงขึ้นได้ปราศจากความควบคุม ภาพลวงที่เกิดขึ้นอาจเกิดจากแนวคิดของวิชาทัศนียวิทยา หรือการสร้างให้เกิดการบังทับซ้อนกัน

2.2.3 มิติแห่งกาลเวลาและบริเวณว่าง

ภาพที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นที่ยอมรับหรือไม่เป็นที่ยอมรับในช่วงเวลาหนึ่ง ถ้าเป็นสิ่งผิดที่สังคมประณามว่าเลวร้ายในยุคหนึ่ง อาจกลายเป็นความถูกต้องที่ทุกคนยอมรับนับถือไว้ในอีกยุคหนึ่ง ถ้าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง สังคมยอมรับในยุคหนึ่งอาจกลายเป็นสิ่งผิดพลาดในอีกยุคหนึ่ง ดังนั้นรูปแบบศิลปกรรมที่ประกอบด้วยมิติแห่งกาลเวลาและบริเวณว่าง จะมีเอกลักษณ์ที่ทนต่อการพิสูจน์ เป็นสัจธรรมทุกยุคทุกสมัย

2.2.4 ความคิดรวบยอดทางด้านศิลปินผู้สร้าง

เป็นที่ยอมรับกันว่าทุกคนต่างกันทั้งๆที่มีโครงสร้างทางร่างกายคล้ายคลึงกัน และมีความเชื่อร่วมกันอีกอย่างหนึ่งว่าแต่ละคนมีความสามารถ และมีความฉลาดอยู่จำนวนหนึ่งทุกคน หากความสามารถและความฉลาดนี้ได้รับการพัฒนา ก็จะมีคุณค่าเพิ่มขึ้นและจะมีทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

- มีทัศนคติที่มุ่งมั่นในรูปแบบศิลปกรรมแบบใดแบบหนึ่ง โดยเฉพาะ
- มีทัศนคติที่มุ่งมั่นในการถ่ายทอด หรือกระบวนการถ่ายทอด โดยเฉพาะ
- มีทัศนคติที่มุ่งมั่นในความรู้สึกของตนเองที่เกิดจากรูปแบบศิลปกรรม โดยเฉพาะ
- มีทัศนคติที่มุ่งมั่นในเนื้อหาของสาระของรูปแบบศิลปกรรมนั้นๆ โดยเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud)

2.3.1 ศิลปะคือความสมปรารถนา (Art as Wish-fulfilment)

คนเราเมื่ออยู่ในวัยเด็ก ความคิดฝัน (Fantasy) จะมีบทบาทสำคัญมาก ความคิดฝันจะให้ความสะดวกและความสุข เด็กๆยังแยกความฝันกับความจริงออกจากกันได้ไม่ชัดเจน ความคิดฝันของพวกเขาคือความจริง จินตนาการของเด็กจึงเกิดขึ้นและขยายตัวได้อย่างเต็มที่ โดยไม่มีความจริงที่เป็นเหตุผลมาเป็นข้อจำกัด เมื่อเป็นผู้ใหญ่ความสนุกสนานเพลิดเพลินต่างๆที่เคยมีในวัยเด็กก็ลดน้อยลง เพราะมีความรับผิดชอบและมีเหตุมีผลมากขึ้น ไม่อาจทำอะไรตามใจเหมือนตอนเด็กได้ แต่ที่จริงผู้ใหญ่ก็ยังรักสนุกแบบเด็กอยู่ จึงหาทางออกด้วยความคิดฝัน หรือความฝัน (Dream) สร้างความคิดฝันขึ้นว่าจะเป็นอย่างนั้นเป็นนั้นตามที่ตนปรารถนาซึ่งส่วนมากจะเป็นความปรารถนาที่ถูกเก็บหรือฝังอยู่ในจิตไร้สำนึก บางครั้งก็ฝันทั้งที่ตายังลืมอยู่ที่เรียกกันว่า ฝันกลางวัน หรือฝันเพื่อง (Day Dream) การฝันกลางวันหรือความคิดฝันนี้ทางจิตวิทยาถือว่าเป็นจินตนาการชนิดหนึ่ง เป็นจินตนาการที่ได้รับการกระตุ้นจากความปรารถนาบางอย่างในจิตไร้สำนึก

ศิลปินเป็นคนชอบฝัน ฝันที่เป็นจริงจะทำอะไรแปลกๆสร้างอาณาจักรของตัวเองขึ้นด้วยความฝันแต่ศิลปินไม่ได้หาความสุขจากความฝันนั้นคนเดียว เขาจะทำความฝันนั้นให้เป็นจริงขึ้นด้วยการแสดงออกทางรูปทรงในงานศิลปะให้คนอื่น ๆ ได้ร่วมความสุขในความฝันนั้นด้วย ศิลปินจะแสดงความฝันหรือความคิดฝันไม่ว่าจะเลื่อนลอยอย่างไรออกมาในรูปทรงที่มีคุณค่าที่ทุกคนยอมรับ ต่างกับความฝันแท้ๆที่หาสาระอะไรไม่ใคร่ได้

ทั้งศิลปะและความฝันล้วนเป็นการแสดงออกถึงความปรารถนาที่ถูกเก็บไว้ในจิตไร้สำนึก ความปรารถนาบางอย่างเราไม่สามารถจะทำให้สมหวังได้ในความเป็นจริง เพราะอาจจะขัดต่อระเบียบประเพณีของสังคม มนุษย์จึงหาทางออกด้วยการแสดงออกในความฝันและในศิลปะ เป็นการแสดงออกที่แฝงอยู่ในเห็นการหรือรูปทรงที่เป็นสัญลักษณ์ไม่ใช่แสดงออกอย่างตรงไปตรงมา ศิลปินใช้ความปรารถนาที่ซ่อนเร้นของเขาสร้างความคิดฝันและจินตนาการที่น่าตื่นตาตื่นใจ แล้วแปลความหมายออกมาเป็นงานศิลปะ

บทที่ 3

ศึกษาการทำงานของช่างภาพ

ผลงานชุด “ความกลมกลืนของรูปทรง” ดังกล่าวนี้มีความซับซ้อนทางด้านเทคนิคและวิธีการทำเป็นอย่างมากทำให้พบกับอุปสรรคมากในการทำงาน การศึกษาการทำงานของช่างภาพที่มีแนวทางการทำงานที่คล้ายกันนั้น ทำให้เราเข้าใจระบบการทำงานได้มากขึ้นในที่นี้ได้ศึกษาการทำงานของช่างภาพสองท่านคือ เจอร์รี่ อุซแมนน์และอาจารย์จิตต์ จงมันคง มาเป็นความรู้ด้านเทคนิคเพื่อประกอบการทำงาน

3.1 เจอร์รี่ อุซแมนน์ (Jerry uelsmann)

3.1.1 ชีวิตประวัติโดยย่อ

Jerry Uelsmann เกิดใน Detroit มลรัฐ Michigan มีความสนใจในการถ่ายภาพและได้เข้าไปศึกษาการถ่ายภาพที่ Rochester Institute of Technology และสำเร็จการศึกษาในปี 1957 ในปีเดียวกันนี้เองที่ ผลงานชิ้นแรกของเขาได้รับการยอมรับจากสาธารณะชน Uelsmann ได้เข้าไปศึกษาต่อในด้านการโฆษณา, ประวัติศาสตร์, และการออกแบบที่ Indiana University ซึ่งทำให้เขาได้ศึกษากับศาสตราจารย์ Henry Holmes Smith เป็นครูที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและผลของเขามากในปี 1960 uelsmann ก็สำเร็จการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยและในปีเดียวกันเขาได้เริ่มต้นงานชิ้นแรกโดยการเป็นครูสอนถ่ายภาพที่ University of Florida ในระหว่างการสอน Uelsmann ได้เริ่มศึกษาค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะอย่างจริงจังทำให้เขาต้องลาออกจากการเป็นอาจารย์

Uelsmann ได้รับรางวัลจากสมาคม Guggenheim fellowship ในปี 1967 และ National Endowment ในปี 1972 และต่อมาเขาได้ทำการให้เงินสนับสนุนกับสมาคมเกี่ยวกับทางศิลปะ Uelsmann มีความใกล้ชิดกับราชวงศ์ของอังกฤษและสกอตแลนด์และได้เข้าร่วมก่อตั้งสมาคมถ่ายภาพและได้รับหน้าที่ให้เป็นผู้ดูแลสมาคม

ผลงานของ Jerry Uelsmann ได้ถูกนำมาแสดงนิทรรศการมากกว่า 100 ชิ้นทั้งในอเมริกาและอีกหลายประเทศมากกว่า 30 ปีแล้ว ภาพถ่ายของ Uelsmann มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลกโดยผลงานของเขาได้เข้าไปอยู่ในพิพิธภัณฑสถานต่างๆเช่น Metropolitan Museum of Art, Museum of เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Modern Art in New York, Victoria and Albert Museum in London, Biblithequr Nation in Paris, National Gallery of Australia

ผลงานหนังสือจำนวน 5 เล่มได้แก่

Process and Perception (University Press of Florida, 1 985)

Jerry Uelsmann photo Synthesis (University press of Florida, 1992)

Uelsmann/Yosemite (University press of florida, 1996)

Museum studies (Nazraeli press, 1999) Approaching the shadow (Nazraeli press, 2000)

3.1.2 เทคนิคห้องมืด

In the darkroom (process and perception)

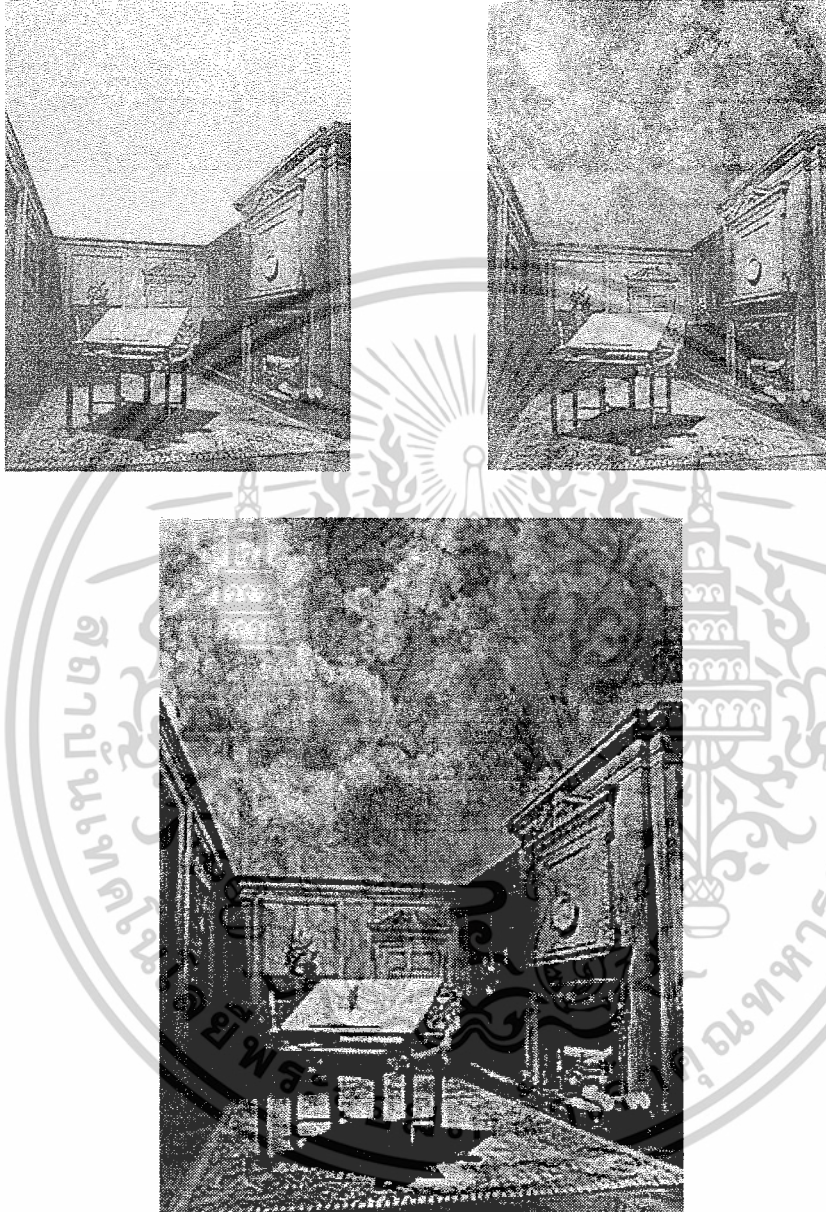
สำหรับ Uelsmann หน้าทีของห้องมืดคือ แหล่งการค้นคว้า เรียนรู้และวิจัย ในแต่ละวันระหว่างที่อยู่ในห้องมืด Uelsmann จะทำการ print รูปเฉลี่ย 50 ชิ้นต่อวัน โดยจะ print งานที่มีความน่าสนใจออกมาในอัตราส่วน 10/1 เช่นในจำนวนภาพ 150 ภาพ จะมีภาพที่มีคุณค่าและสามารถนำไปใช้ได้ 15 ภาพ ภายในห้องอัดรูปของ Uelsmann นั้นมีเครื่องอัดรูปถึง 8 เครื่อง โดยไม่บ่อยนักที่เขาจะใช้เครื่องอัดรูปทั้งหมด แต่มันสามารถช่วยให้การทำงานของเขาสะดวกขึ้นด้วยเทคนิควิธีการอัดภาพซ้อน

ลักษณะงานของ Uelsmann จะเน้นในการที่จะนำส่วนต่างๆมาประกอบกันให้เกิดภาพขึ้นมาใหม่ โดยใช้เครื่องอัดรูปที่มีจำนวนมากของเขาเป็นเครื่องมือ Uelsmann ได้กำหนดการทำงานไว้เป็นระบบคือ

- กำหนดภาพล่วงหน้าไว้ในแต่ละเครื่อง โดยแต่ละชิ้นงานของเขาจะมีส่วนประกอบของภาพต่างๆ 2-4 ภาพ
- การทำงานจะ print ภาพทีละ 1 ภาพตามลำดับ
- ชิ้นงานที่นำมา print นั้นจะเป็นงานที่ธรรมดาที่มีความเรียบง่ายเพื่อที่จะสะดวกในการทำงาน
- การ print รูปแต่ละครั้ง Easel จะต้องมั่นคงโดยในบางโอกาสอาจใช้เทปกาวติดยึดไว้
- ตรวจสอบส่วนประกอบทุกๆส่วนก่อนการทำงาน โดยต้องอยู่ในแนวเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3 ภาพตัวอย่างที่ 1



ขั้นตอนการทำงาน

- อัดขยายภาพ ห้องทำงาน โดยนำกระดาษค้ำกั้นทางด้านบนของภาพ
- ทำเหมือนกับขั้นตอนแรก อัดขยายภาพก่อนเมฆและนำกระดาษค้ำกั้นบริเวณห้องด้านล่างของภาพที่ทำการฉายแสงไว้แล้ว

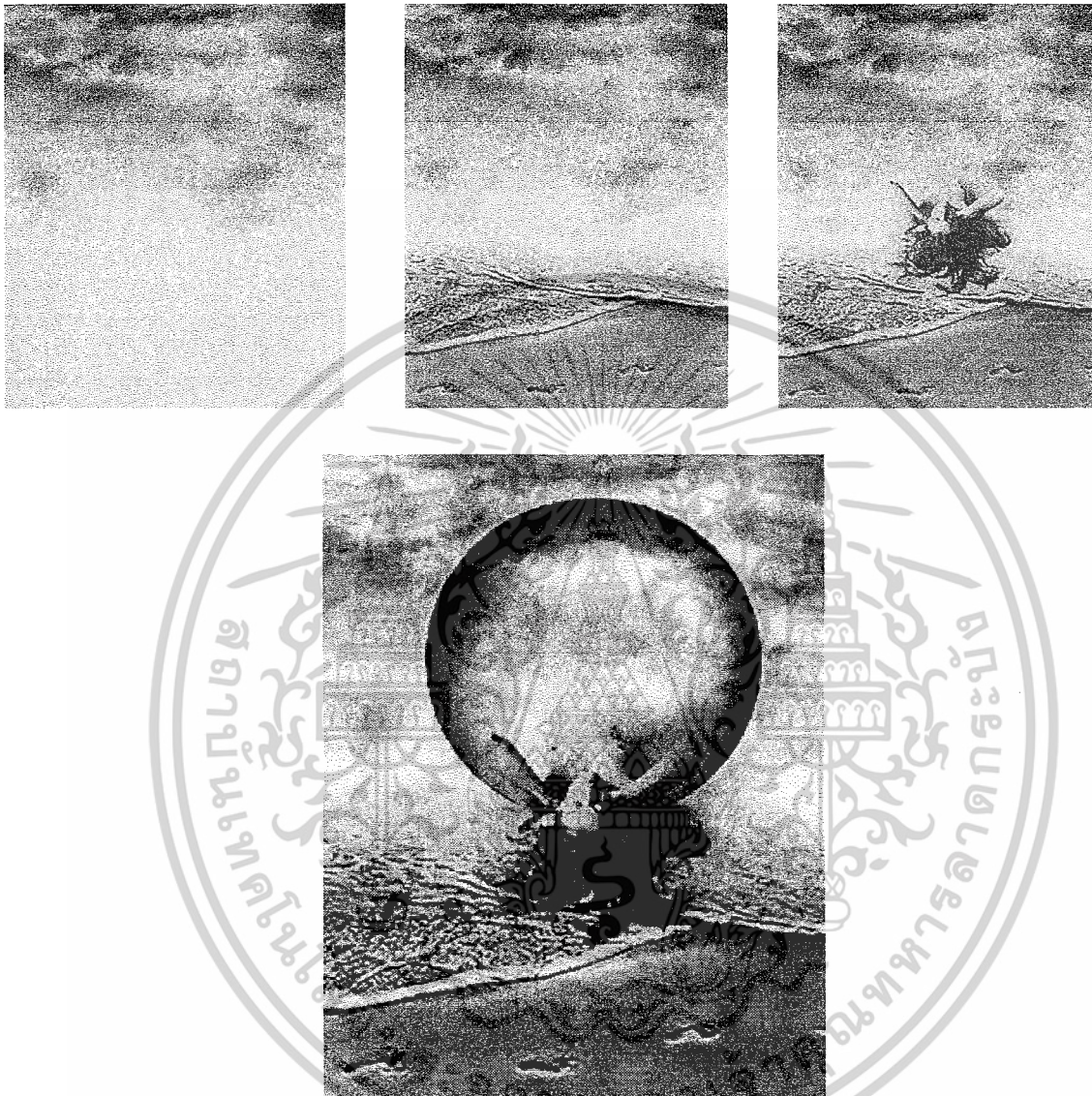
- อัดรูปภาพคนลงบนโต๊ะ ก็จะได้ภาพที่เสร็จสมบูรณ์

(การอัดขยายรูปภาพแต่ละครั้งควรคำนึงถึงน้ำหนักของภาพเพื่อให้ภาพที่ได้เกิดความสมบูรณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.4 ภาพตัวอย่างที่ 2

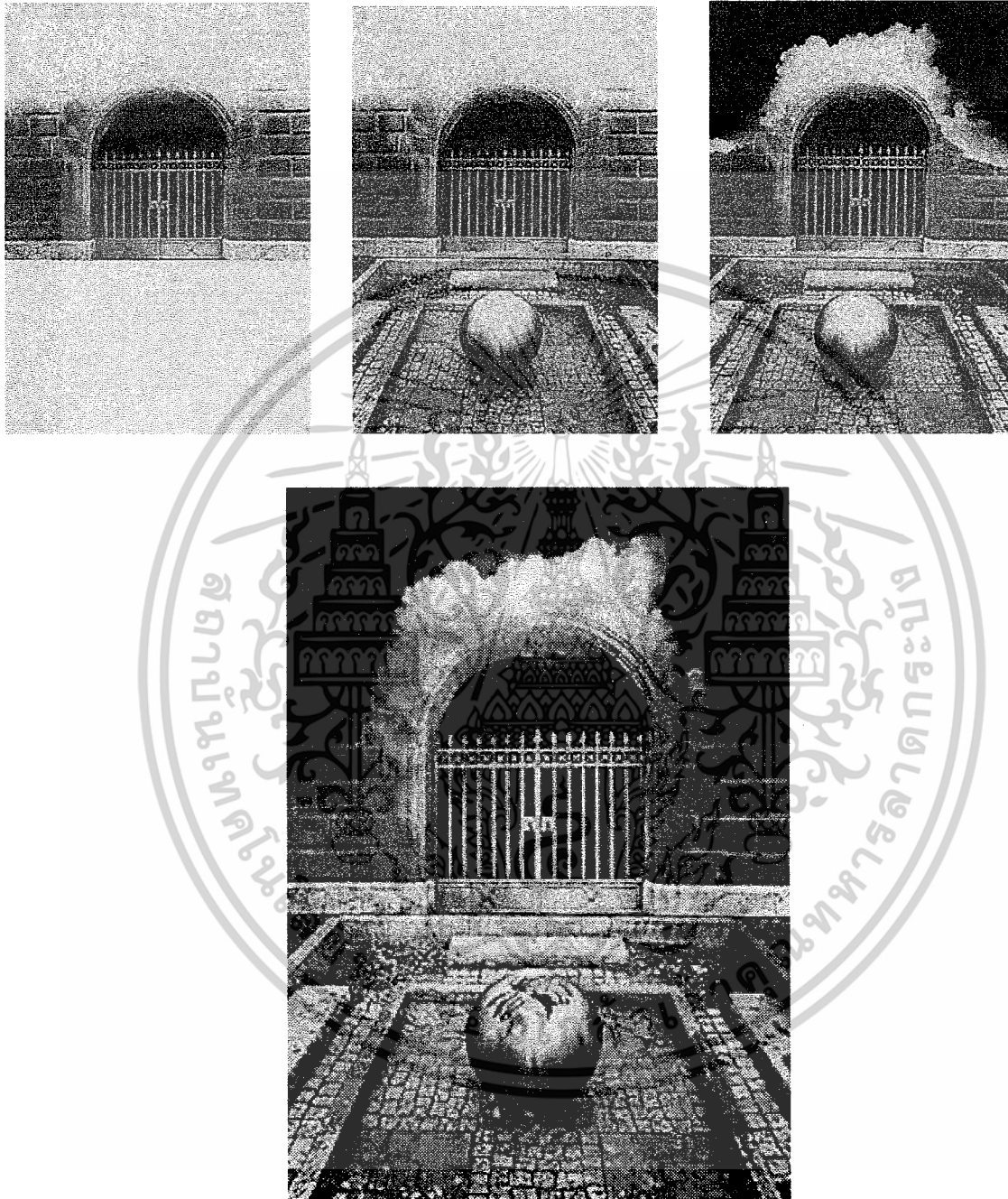


สิ่งที่สังเกตเห็นในการเลือกรูปภาพที่จะนำมาอัปเดตขยายในงานของ Uslemann

- รูปที่นำมาอัปเดตขยายส่วนใหญ่เป็นรูปที่ธรรมดาไม่ซับซ้อน
- มีระนาบและทิศทางที่กลมกลืนไปในทางเดียวกัน
- รูปที่นำมาจะมีบริเวณพื้นที่ขาวหรือว่างเปล่าไว้ ทำให้มีความสะดวกในการอัปเดตรูปภาพซ้อน
- การอัปเดตภาพจะทำการไล่รื้อน้ำหนักรูปภาพไปจนถึงเข้มตามลำดับของภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.5 ภาพตัวอย่างที่ 3



- การอัดภาพของ Uslemann นั้นส่วนใหญ่จะอัดภาพในส่วนที่เป็นรอยต่อของโครงสร้างเพื่อ
ง่ายต่อการอัดภาพซ้อน
- จะอัดภาพในส่วนที่เป็นพื้นที่ขาวหรือพื้นที่ของรูปที่มีรายละเอียดน้อยเป็นหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 จิตต์ จงมันคง

3.2.1 ประวัติชีวิตและผลงาน นายจิตต์ จงมันคง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพถ่ายศิลปะ)

นายจิตต์ จงมันคง เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม พุทธศักราช 2465 ที่กรุงเทพมหานคร เป็นศิลปินภาพถ่ายศิลปะอาวุโสที่ดีเด่นเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

การศึกษา จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนอัสสัมชัญ บางรัก

นายจิตต์ จงมันคง เป็นศิลปินภาพถ่ายผู้บุกเบิกงานด้านภาพถ่ายและภาพถ่ายศิลปะคนสำคัญคนหนึ่งของไทย ได้เริ่มงานภาพถ่ายเมื่อมีอายุได้ 16 ปี และทำงานด้านนี้ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันรวมเป็นเวลา 44 ปี นับว่าเป็นผู้ที่ได้อุทิศตนให้กับงานด้านภาพถ่ายและภาพถ่ายศิลปะอย่างแท้จริง นายจิตต์ จงมันคง เคยได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถวายรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธเป็นเวลาร่วม 37 ปี ซึ่ง นายจิตต์ จงมันคง รู้สึกลาบปลื้มในพระมหากรุณาธิคุณเป็นอย่างยิ่ง ในด้านวิชาชีพภาพถ่ายนั้น นาย จิตต์ จงมันคง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพทั้งในอดีตและปัจจุบัน ในด้านภาพถ่ายศิลปะนั้น นายจิตต์ จงมันคง ได้แสดงผลงานในการแสดงภาพถ่ายทั้งในและต่างประเทศ ได้รับรางวัลที่สำคัญในการแสดงภาพถ่ายในประเทศเคนมารักและฮ่องกง แสดงเดี่ยวภาพถ่ายที่มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

นายจิตต์ จงมันคง เป็นผู้ที่ดีเด่นในอาชีพและมีคุณธรรม มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกประการจึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพถ่ายศิลปะ)

3.2.2 การทำงานถ่ายภาพ

ชีวิตของ จิตต์ จงมันคง ดูเหมือนกับว่าจะจมอยู่แต่ในห้องมืด กับกลิ่นจุนของน้ำยาล้างฟิล์ม และรูปไม่เห็นเดือนเห็นตะวัน มีคนไม่มากนักที่รู้ว่าในห้องสี่เหลี่ยมมืดๆนั้น เขาได้สร้างงานศิลปะจากความคิดและมีมืออันเลิศจากประสบการณ์อันยาวนาน และเรียนรู้เทคนิคมากมายจากการปฏิบัติด้วยตนเอง แม้ชีวิตจะลุ่มๆดอนๆแต่ก็ทำงานด้วยใจรักและทุ่มเทให้ ร่างกายไม่แข็งแรงนักต้องลดงานที่เคยทำลงเกือบเท่าตัวยอมยอมทำให้เฉพาะลูกค้าเก่าที่ไม่ยอมเปลี่ยนไปทำร้านอื่นที่ต้องทำงานน้อยก็เพื่อรักษาคุณภาพของงานและมีมือของตนเอง จากลูกค้ากลายเป็นเพื่อน มีทั้งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยและชาวต่างประเทศก็แวะมาแม้จะเลิกกิจการไปแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำงานส่วนใหญ่อยู่ในห้องมืด แต่กลับมีผลงานถ่ายภาพขาวดำที่งดงามมากมาย ความรักในการถ่ายภาพเกิดขึ้นพร้อมๆกันมาตั้งแต่ในสมัยเป็นช่างห้องมืดแล้ว เพียงแต่เก็บเงียบไว้คนเดียว ไม่ยอมให้ใครได้ดูนานกว่า 40 ปีมีบางภาพที่เคยส่งเข้าประกวดและได้รับรางวัลเสมอจนเห็นว่าการประกวดไม่ใช่ทางที่ตนเองถนัดจึงหยุดไม่ส่งไปที่ไหน แต่หาได้หยุดการสร้างสรรค์งานที่ตนเองชอบไม่ กลับทำมากขึ้นและเพิ่มความชำนาญในฝีมือและเทคนิคสมัยใหม่อยู่ตลอดเวลา

จิตต์ จงมันคง ได้ชื่อว่าเป็นนักถ่ายภาพ และได้ชื่ออีกทางหนึ่งว่าเป็นช่างห้องมืด เพราะรูปถ่ายขาวดำนั้นบรรดาช่างภาพทั้งหลายต่างรู้ว่า งานในห้องมืดตั้งแต่การล้างฟิล์ม อัดขยายลงกระดาษ เป็นงานที่สำคัญมากโดยเฉพาะตัว จิตต์มันคง เองถึงกับกำหนดไว้ในใจว่า สามสิบเปอร์เซ็นต์สำหรับการถ่าย อีกเจ็ดสิบเปอร์เซ็นต์ต้องทำในห้องมืด

ความสามารถในการทำงานในห้องมืด นับว่าเป็นผู้มีประสบการณ์สูงสุดอย่างยากที่จะหาใครมาเทียบได้ ภาพถ่ายขาวดำทั้งหมดที่ถ่ายมาจึงถูกกำหนดกองประกอบของภาพ น้ำหนักและเงาในห้องมืดมากกว่าในการถ่าย

งานถ่ายภาพของ จิตต์ จงมันคง เป็นไปอย่างต่อเนื่องแม้ในช่วงแรกๆ สมัยเมื่อยังหนุ่มจะยึดติดอยู่กับรูปแบบในการจัดองค์ประกอบของภาพหรือติดอยู่กับเทคนิควิธีการต่างๆ เพราะเรียนเรื่องเหล่านี้จากการดูภาพยนตร์มาและเรียนวิธีการจากภาพยนตร์ในการจัดองค์ประกอบของภาพ เมื่อมีความชำนาญมากขึ้นจึงค่อยๆละวางแล้วทำงานอย่างอิสระ เป็นงานที่อาศัยเทคนิคในห้องมืดเข้ามาช่วยเพื่อให้ได้น้ำหนักแสงเงาตามต้องการ

รูปที่ชื่อ “ เมื่อพายุโหม ” ถ่ายมาจากคลองแควบางแค เป็นรูปคนกำลังถ่อเรือลากหลังของรูปนี้เมื่อถ่ายมาครั้งแรกนั้นเป็นบ้านเรือนริมคลองระกระระกะเต็มไปหมด จิตต์ จงมันคง นำฟิล์มที่ถ่ายเมฆเอาไว้ม้าซ่อนเข้าแทนฉากหลังจังหวัดของเมฆและจังหวัดของคนถ่อเรือ ประสานกลมกลืนกันเป็นรูปอย่างงาม น้ำหนักของแสงเงาทั้งเมฆและคนเป็นไปอย่างเร้าใจ ดูแล้วเกิดความรู้สึกถึงความแข็งขันได้บรรยากาศของการทำงาน รายละเอียดของกล้ามเนื้อ หน้าตาหรือว่าไม่ถ่อเรือคู่มือชีวิตไปหมด นี่เป็นความสามารถพิเศษในการถ่ายภาพและอัดขยายภาพให้ได้อย่างที่ตาเห็นความงดงามและความมีชีวิตมีอยู่เต็มตามความรู้สึก

3.2.3 การได้รับเกียรตินิยม

พ.ศ. 2511 ได้รับเกียรติบัตร HON. FPST. จากสมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย

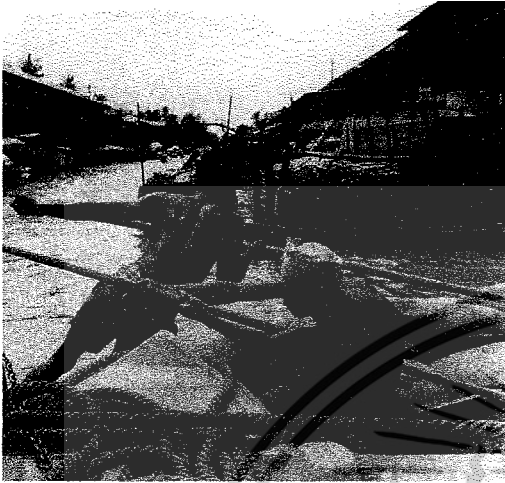
พ.ศ. 2511 ได้รับเกียรติบัตร E.FIAP. จาก FEDERATION INTERNATIONALE DE L'ART PHOTOGRAPHIQUE ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

พ.ศ. 2530 ได้รับเกียรติบัตร จากสมาคมสยามคัลเลอร์ส"โลด์"

พ.ศ. 2538 ได้รับเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ศิลปะถ่ายภาพ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 ภาพตัวอย่างที่ 1 ชื่อภาพ “เมื่อพายุโหม”



ภาพก่อนการปะเปะ

ภาพหลังจากการปะเปะแล้ว

เบื้องหลังการถ่ายทำภาพ “เมื่อพายุโหม” ถ่ายภาพไว้นานกว่า 30 ปี ซึ่งขณะนั้นยังคิดไม่ออกว่าจะหาวิธีใดที่จะทำให้ภาพนี้มีคุณค่าทางศิลปะ ได้คิดนานร่วมปีจึงหาทางออกได้ โดยเผชิญอ่านพบตำราจากต่างประเทศ ซึ่งเรียกว่าภาพปะเปะเพื่อศิลปะ (Paste Photography for Art)

วิธีการทำงาน

- เมื่อถ่ายภาพมาแล้ว ปฏิบัติการล้างฟิล์มตามขั้นตอนปกติ
- ขยายภาพเมฆฝนและคนล่อเรือเป็นขนาด 24 นิ้ว ริงเป็นขนาดใหญ่ที่สุดสุดที่ทำได้ในเวลา นั้นด้วยกระดาษมันบาง (Single Weight) กระดาษมันบางในขณะนั้นยังหนากว่ากระดาษหนา (Double Weight) ในปัจจุบัน

- ตัดภาพคนล่อเรือออกจากฉากหลังที่แสงดูไม่สุนทรียภาพออกด้วยความระมัดระวัง อดทน และละเอียด ใช้กระดาษทรายขัดด้านหลังของภาพให้บางที่สุด ใช้แปรงเป็ยกทาลงบนข้างหลังภาพคนล่อเรือ บรรจงติดลงบนภาพเมฆฝนที่เตรียมไว้ให้เรียบแบนที่สุด ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการ copy ภาพมิให้เห็นรอยต่อซึ่งกันและกัน โดยใช้ Photo-flood 4 หลอด จึงสามารถลบเงาต่างๆ ที่อาจมี ขึ้นให้หมดไป

- Copy ภาพปะเปะที่เรียบร้อยด้วยฟิล์มความไวแสงช้า ล้างด้วยสูตรน้ำยา Dr. Sease 3 ประกอบด้วยเคมี 3 อย่างคือ Paraphenylene-Diamine, Glycin และ Sodium Sulfite ใช้เวลาล้าง 18-20 นาที ด้วยอุณหภูมิ 24 องศา

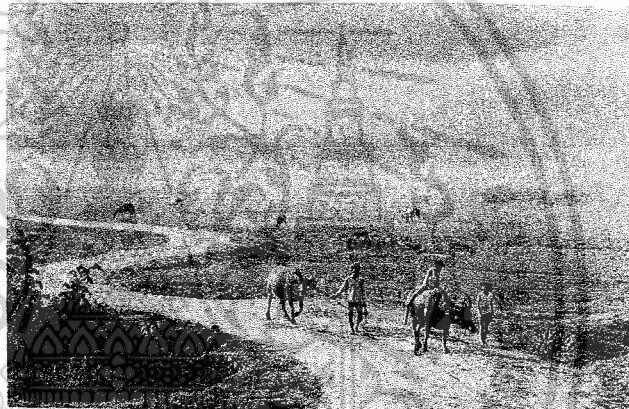
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขยายภาพตามที่ต้องการ ล้างด้วยน้ำยา Warm Black Tone Developer ทั้งนี้เพื่อเน้นสีสันของภาพให้เข้าบรรยากาศและอารมณ์ให้พลังและตื่นตื่นมีความรู้สึกเหมือนกับว่าพายุฝนจะมาจริงๆ

3.2.5 ภาพตัวอย่างที่ 2 ชื่อภาพ “คู่ทุกข์คู่ยาก”



The Dramatic Clouds were added to the photograph in the darkroom.



ภาพ “คู่ทุกข์คู่ยาก” ถ่ายไว้เมื่อปี พ.ศ.2499 เป็นภาพจากทุ่งครองเตยเมื่อ 40ปี ก่อนภาพต้นฉบับยังเห็นคลังสินค้าของการท่าเรือตั้งอยู่ไกลลิบ ปัจจุบันทุ่งครองเตยได้แปรเปลี่ยนเป็นตึกระฟ้าและอื่นๆ ไม่มีกลิ่นไอของธรรมชาติตามชนบทเหลือไว้แม้แต่น้อยนิด

ในภาพมีฝูงวัว แกะ และคน ปั่นกันระกะระกะอยู่เบื้องหลังทำให้ดูยุ่งเหยิง จึงได้ขยายภาพเป็นขนาด 24 นิ้ว แล้วใช้มีด (Retouching knife) บรรจงขูดสิ่งที่ไม่จำเป็นออกด้วยความระมัดระวังอย่าให้ด้าน Emulsions ถลอกซึ่งเป็นการยากเมื่อต้องการเติมแต่งต่อไป เมื่อขูดสิ่งที่ไม่ต้องการออกไปแล้ว copy ภาพที่ขูดและแต่งเติมให้เรียบร้อยใหม่ ก็จะได้ฟิล์มเนกาตีฟชิ้นใหม่

ภาพนี้ขยายสองครั้ง ครั้งแรกขยายภาพทุ่งครองเตยลงบนกระดาษขยาย โดยใช้กระดาษดำแข็งบังตอนบนของภาพ ต่อมาใช้ฟิล์มเมมที่มีลักษณะคล้าย s curve ที่เตรียมไว้โดยนำฟิล์มทุ่งครองเตยออกและสอดฟิล์มเมมเข้าไปแทนโดยใช้กระดาษดำแข็งบังตอนล่าง เมื่อภาพสองภาพซ้อนกันแล้ว จะได้ภาพที่มีคุณค่าทางศิลปะอย่างที่เห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ภาพจิตรศิลป์ (Pictorial Photography) ทักษะของ จิตต์ จงมันคง

3.3.1 จินตนาการ

เป็นบ่อเกิดแห่งศิลปะ บรรยากาศ สร้างอารมณ์และความรู้สึกจินตนาการ เป็นคำนามซึ่งหมายถึง การรับรู้ และสัมผัสไม่ได้ทางตา หู จมูกและทางกาย รับทราบได้เฉพาะต่อจิตวิญญาณเท่านั้น

ความจริงคำว่าจินตนาการเป็นบ่อเกิดศิลปะนั้น เป็นสิ่งมุ่งเน้นใช้กับศิลปินผู้เขียนภาพมากกว่าศิลปินมีอุปกรณ์เช่น พู่กัน สี และผ้าใบซึ่งดั่ง ก็สามารถเขียนภาพจินตนาการได้แล้ว อาทิ ศิลปินผู้เขียนภาพมีจินตนาการย้อนอดีตในสมัยที่ตนมีความรักต่อหญิงสาวที่ตนรัก นั่งเคียงข้างอยู่บนเรือพาย ท่ามกลางสายน้ำสงบนิ่ง มีดอกไม้และผลไม้วางเรียงอยู่บนเรือ ต้นไม้น้อยใหญ่ออกดอกงามบานสะพรั่งตามดั่งในฤดูใบไม้ผลิ สายลมพัดมาลมโชยอ่อนๆในยามพระอาทิตย์ดวงโตเป็นสีแดงจะลับขอบฟ้า ผู้เขียนบรรจงใช้พู่กันละเลงลงบนผ้าใบในบรรยากาศที่อ่อนหวานเกิดอารมณ์สุนทรียภาพ และมีความรู้สึกอันหวานชื่น ซึ่งไม่สามารถบรรยายเป็นคำอักษรได้ นี่ก็เป็นการเหมาะสมที่คำว่าจินตนาการเป็นบ่อเกิดศิลปะของศิลปินภาพเขียน

จินตนาการเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อทุกเวลาได้ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ทั้งนี้และทั้งนั้นต้องขึ้นอยู่กับพลังของจิตใต้สำนึกของผู้นั้น การถ่ายภาพธรรมชาติ ให้มีศิลปะตรงตามจินตนาการคงจะเป็นไปได้ยาก นอกจากจะมีสถานที่เหมาะสมซึ่งนับว่าเป็นโชคของนักถ่ายภาพผู้นั้น เนื่องจากกล้องถ่ายภาพ เลนส์ ฟิล์ม และอื่นๆ ล้วนเป็นผลิตภัณฑ์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ จึงเป็นการตรงกันข้ามกับคำว่า จินตนาการบ่อเกิดศิลปะ แต่อย่างไรก็ตามภาพถ่ายสามารถสร้างจินตนาการให้เป็นศิลปะได้โดยอาศัยกรรมวิธีต่างๆเช่น Bas-Relief, Paper Negative, Solarization, Tone Separation, และอื่นๆอีกมากมายช่วยเสริมสร้างภาพๆ นั้นให้มีบรรยากาศ อารมณ์ และศิลปะการทำเช่นนั้นได้ต้องอาศัยความมานะอดทน มีประสบการณ์ในการใช้กรรมวิธีที่ถูกต้องเพื่อเกิดผลที่ต้องการ “ไม่มีมารดาคนใด เมื่อคลอดบุตรออกจากครรภ์แล้ว บุตรสามารถนั่งได้ ยืนได้พูดได้ และวิ่งได้ในทันที” จึงขอแนะนำให้เรียนรู้พื้นฐานเบื้องต้นเป็นขั้นเป็นตอน ผู้เขียนหวังอย่างยิ่งว่านักถ่ายภาพทุกท่านคงประสบความสำเร็จในการถ่ายภาพให้เป็นศิลปะ

ศิลปะภาพถ่ายเปรียบเสมือนความรัก ไม่มีพรหมแดน ไม่แบ่งชั้นวรรณะ เชื้อชาติศาสนา เป็นภาษาสากลเป็นสื่อบ่งบอกถึงเชื้อชาติ สังคมประเพณี และวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2 ศิลปะภาพถ่ายพอแม้งออกกว้างได้ 2 ประเภท

- ประเภทสังขธรรม การแสดงถึงภาวะชีวิตและโลก ตามความเป็นจริง (Realism)
- ประเภทนามธรรม การแสดงออกถึงภาวะจิตได้สำนึกด้วยความเพ้อฝันตามความรู้สึกและ

จินตนาการที่ไม่อาจสัมผัสได้ (Surrealism)

ภาพถ่ายศิลปะที่มีคุณค่าทางศิลปะคือ เมื่อมองภาพแล้วแสดงออกถึงมีอารมณ์ มีความรู้สึก สะเทือนใจเสียดใจจิตใจให้ประจักษ์เห็น

โลกของเรานี้มักจะประกอบเป็นคู่ๆเสมอ เช่น มีฟ้าต้องมีดิน มีเพศชายต้องมีเพศหญิง มีพระเอกต้องมีนางเอก มีคนดีต้องมีคนไม่ดี มีนรกต้องมีสวรรค์และอื่นๆเป็นต้น ภาพถ่ายศิลปะเช่นกัน มีองค์เอก (Main Point) และองค์ประกอบ (Subordination) ถ้านักถ่ายภาพค้นพบจุดไหนเป็นเอก และจุดไหนเป็นโท นักถ่ายภาพคนนั้นก็ประสบผลสำเร็จไปหนึ่งขั้นแล้ว แต่อย่างไรก็ตามนักถ่ายภาพควรเรียนรู้พื้นฐานเบื้องต้นของภาพถ่ายศิลปะ จึงขอเขียนเป็นแนวทางคร่าวๆดังนี้

- องค์ประกอบภาพ (Composition) เช่น เส้นสาย (Line) แสง (Lighting) ด้วยน้ำหนักของสี (Color Tone) คุณภาพของภาพ (Print Quality) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับผลิตภาพทั้งภาพเอกรงค์และภาพสี

- จัดองค์ประกอบภาพ สิ่งที่เกิดขึ้นที่ไม่ได้เช่น ภูเขา ทิวทัศน์ ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่เคลื่อนย้ายไม่ได้ สิ่งที่เกิดขึ้นที่ได้เช่น มนุษย์ สัตว์และสิ่งมีชีวิตต่างๆดำเนินการจัดองค์ประกอบ (Composition Function) เช่น การสื่อความหมาย (Message) ความคิด (Idea) ความรู้สึก (Feeling) อารมณ์ (Mood) เน้นจุดสนใจ (Point of Interest) ความสมดุล (Balancing) ซึ่งมีด้วยกันสองประเภทคือ

- ความสมดุลปกติ (Formal Balancing) เช่น สิ่งของอย่างเดียวกันมีลักษณะคล้ายกันและน้ำหนักเท่ากัน

- ความสมดุลไม่ปกติ (Informal Balancing) หมายถึงสิ่งของต่างชนิดแต่สามารถเกิดความสมดุลได้ การควบคุมความลึกทัศนมิติ(Perspective Control) การจัดฉากหน้า (Foreground) การจัดฉากหลัง(Background) กรอบภาพ(Flaming) การจัดภาพด้วยเส้นและรูปทรง(Line and form) เส้นตามแนวนอน(Horizontal Line) แนวตั้ง(Vertical Line) แนวทแยงมุม(Diagonal Line) การกลมกลืน(Harmony) การเน้นเอกภาพ (Unity)ภาพที่มีความคิดแปลกไม่ซ้ำใคร (Originality)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกหรือหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

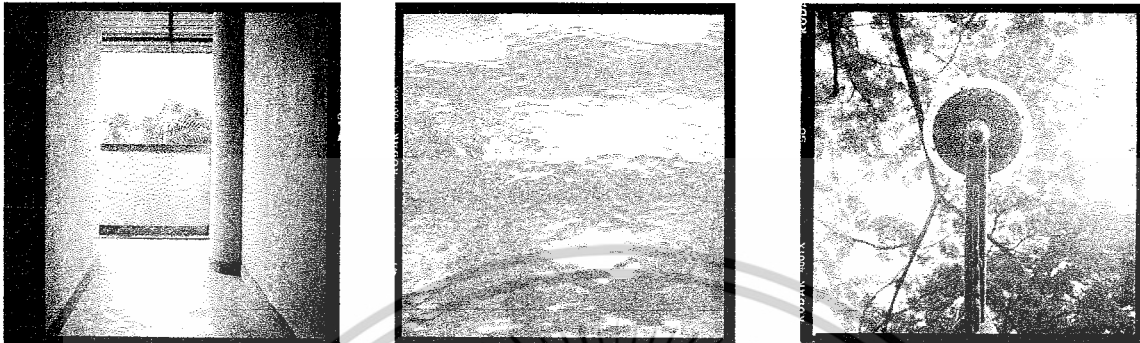
การทดลองซ้อนภาพ

สำหรับขั้นตอนการทำงานชุดนี้ ก่อนข้างมีความซับซ้อนกว่าการถ่ายภาพขาว-ดำธรรมดาทั่วไป โดยมีให้นำเทคนิคในห้องมืดมาใช้เช่น เทคนิคการอัดภาพซ้อนที่ต้องใช้สมาธิ และความพยายามอย่างมากในการที่จะได้รูปภาพแต่ละรูป โดยในการทำงานได้ศึกษาเทคนิควิธีการอัดภาพซ้อนของ Jerry Uelsmann มาเป็นแบบแผนในการทำงานและได้ทำการศึกษาวิธีการตกแต่งภาพของอาจารย์ จิตต์ จงมันคง ที่ใช้วิธีการตัดภาพภาพหนึ่งและนำมาติดกับอีกภาพหนึ่งเพื่อให้ได้ภาพที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ในผลงานหนึ่งชิ้นของข้าพเจ้านั้นจะมีส่วนประกอบของภาพจำนวน 2-3 ภาพ จากจุดนี้ทำให้การทำงานจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนทุกครั้ง ตั้งแต่ก่อนการถ่ายจนถึงขั้นตอนสุดท้ายในการอัดรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1 ทดลองการอัดขยายภาพของ Jerry Uelsmann

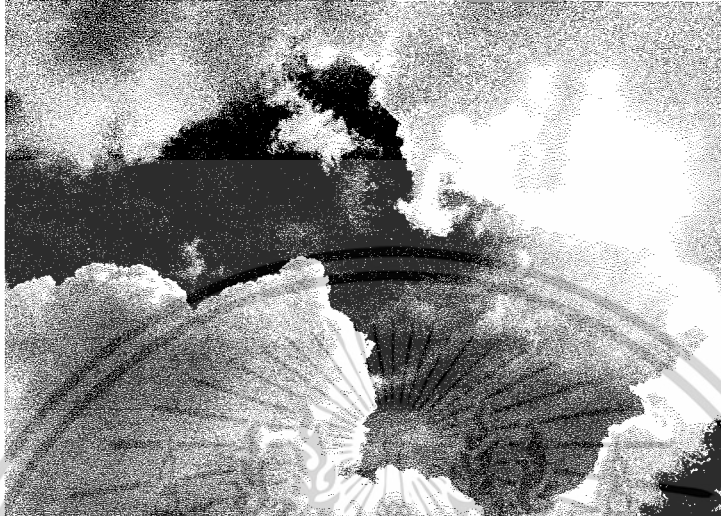


4.1.1 ขั้นตอนการอัดภาพ

- เลือกรูปภาพที่จะนำมาอัดซ้อนกัน (การเลือกรูปภาพนั้นต้องคำนึงถึงสัดส่วนและน้ำหนักของภาพเป็นสำคัญ)
- อัดภาพโครงสร้างของตึกลงไปโดยนำกระดาษดำมาบังช่องว่างตรงกลางภาพ
- อัดภาพน้ำลงในส่วนล่างของภาพโดยตัดกระดาษดำมาบังส่วนบนของภาพไว้
- นำกระดาษดำส่วนของตรงกลางภาพออกทำการอัดภาพโคมไฟเข้าไปในส่วนที่นำกระดาษดำออกมา (การอัดภาพในขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการที่ยากที่สุดและต้องใช้สมาธิสูง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ทดลองการตัดแต่งภาพของ อ. จิตต์ จงมันคง



4.2.1 ขั้นตอนการทดลอง

- เลือกรูปภาพที่จะนำมาประกอบกัน ตัวอย่างคือ รูปเมฆและรูปห้องโถง
- นำกระดาษขี้มาวางบนรูปห้องโถงและทำการลอกกลายตามส่วนที่เป็นเส้นโค้งของโถง
- เมื่อได้ส่วนโค้งของโถงแล้ว นำกระดาษขี้มาวางลงบนรูปก้อนเมฆ
- ใช้ใบมีดคัตเตอร์ตัดตามรอยที่ได้ลอกกลายไว้
- นำภาพก้อนเมฆที่ได้มาแปะที่รูปห้องโถง
- copy ภาพที่ได้
- นำฟิล์มที่ได้จากการ copy มาอัดขยายเป็นภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ปัญหาในการทำงาน

- การทำชุดนี้จำเป็นต้องมีการเตรียมการและวางแผนในการทำงานจะต้องมีภาพที่คิดไว้แล้วก่อนที่จะทำงาน จึงทำให้การทำงานเป็นไปค่อนข้างล่าช้าและไม่ได้รูปที่จะนำมาประกอบกัน
- สภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยในการถ่ายภาพ
- การเลือกรูปที่จะนำมาประกอบกันนั้นต้องคำนึงถึงความกลมกลืนเป็นอย่างมากปัญหาเรื่องรูปภาพไม่กลมกลืนกัน ผิดสัดส่วน
- ขีดจำกัดในเรื่องของอุปกรณ์
- ความพร้อมในด้านเวลาและเงินทุนในการทำงาน
- สมารถในการอัดภาพทำให้สิ้นเปลืองกระดาษอัดรูป



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

แบบร่างและขั้นตอนการทำงาน

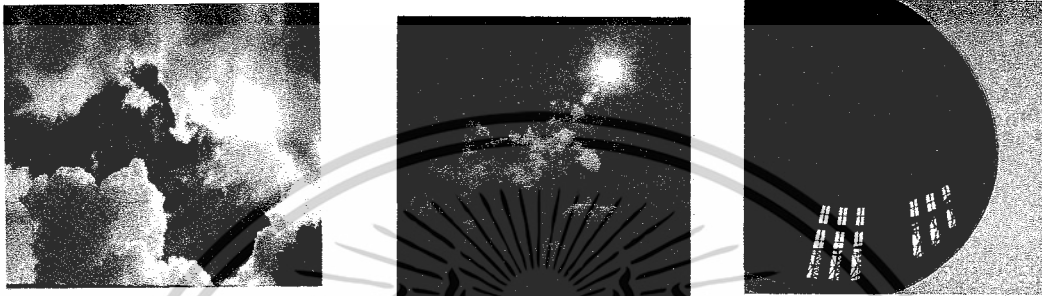
5.1 แบบร่างผลงานชิ้นที่ 1



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.1 วิธีการทำงาน

1. เลือกรูปภาพที่จะนำมาประกอบเป็นภาพ



2. อัปเดตภาพ ก่อนเมฆรูปแรกขึ้นมา
3. อัปเดตภาพซ็อนดวงอาทิตย์และ โถงเพดานรวมเข้าไว้ด้วยกัน (ขั้นตอนนี้ใช้เครื่องอัปเดตสองเครื่อง)
4. นำภาพก่อนเมฆที่อัปเดตไว้ก่อนหน้านี้มาตัดตามรอยส่วน โค้งของ โถงเพดาน
5. นำภาพก่อนเมฆที่ตัดเรียบร้อยแล้วมาบรรจงติดลงทางด้านขวาของภาพ โถงเพดาน
6. ทำการถ่าย COPY ภาพ
7. ล้างฟิล์มตามปกติ
8. นำฟิล์มที่ได้มาอัปเดตขยายภาพ เป็นการเสร็จสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

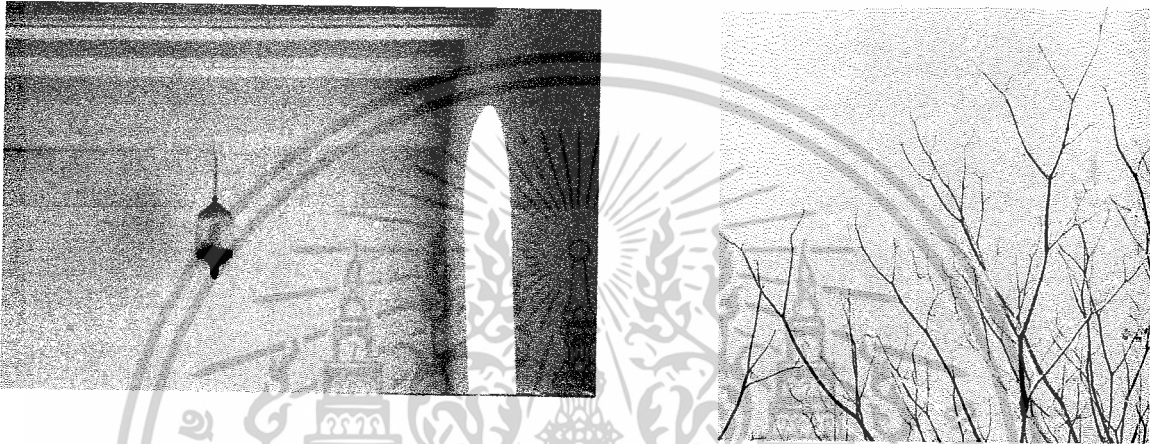
5.2 แบบร่างผลงานชิ้นที่ 2



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.1 วิธีการทำงาน

1. จินตนาการถึงรูปภาพและวางแผนล่วงหน้าในการถ่าย
2. นำรูปภาพที่ถ่าย มาเปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการซ้อน



3. เมื่อนำมาเปรียบเทียบภาพจะไม่มีจุดสนใจ
4. จึงแก้ปัญหาโดยการตัดกระดาษดำเป็นรูปวงกลมเพื่อบังส่วนที่เป็น โคมไฟ
5. เมื่อวางแผนการทำงานเรียบร้อยแล้วก็ทำการอัดภาพ โดยใช้เครื่องอัดสองเครื่อง
6. อัดภาพ โคมไฟตามปกติ เสร็จแล้วนำกระดาษดำที่ตัดไว้มาบังส่วนของ โคมไฟเพื่อกันแสง ในตอนที่ทำการอัดซ้อนรูปที่สอง
7. อัดภาพกิ่งไม้ซ้อนเข้าไปจะได้รูปเสร็จสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

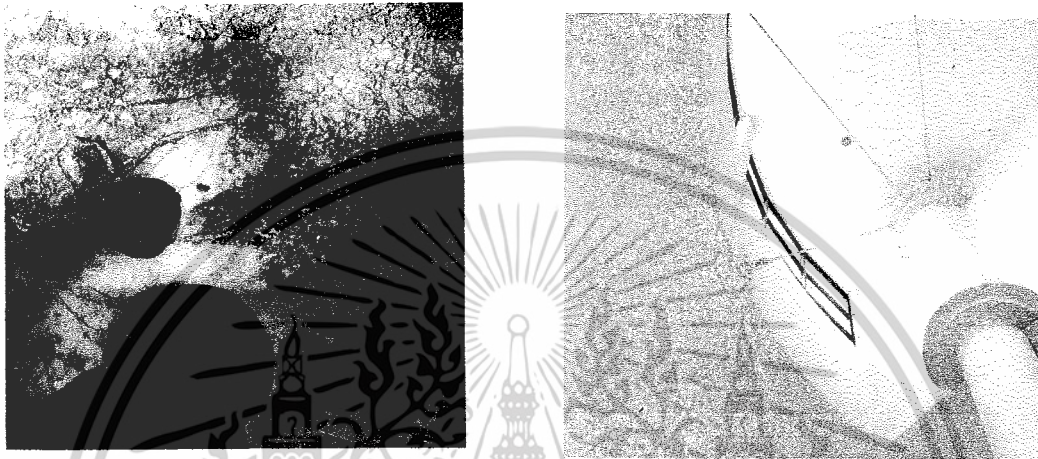
5.3 แบบร่างผลงานชิ้นที่ 3



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.1 วิธีการทำงาน

1. เลือกรูปภาพโดยพิจารณาความกลมกลืนของภาพที่นำมาอัดซ้อน



2. อัดภาพ โครงสร้างของตึกลงไป
3. นำมาอัดต่อในเครื่องอัดภาพที่สอง โดยนำกระดาษดำที่ตัดเป็นส่วนโค้งเพื่อมาบังภาพที่อัดไว้ก่อนหน้าแล้วทางด้านขวา
4. อัดภาพก่อนหินในเครื่องอัดที่สองตามปกติ จบขั้นตอนการทำงาน



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 แบบร่างผลงานชิ้นที่ 4



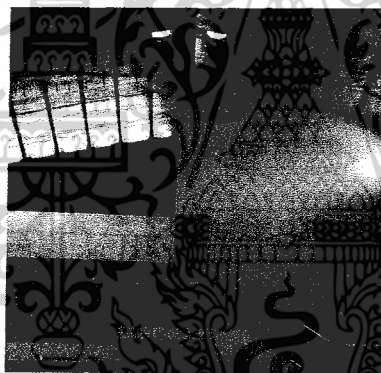
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4.1 วิธีการทำงาน

1. เลือกภาพต้น ไม้และท้องฟ้ามาอัดซ้อนกัน



2. อัดภาพสถาปัตยกรรมเพื่อนำมาติดลงบนรูปต้น ไม้และเมฆ จากนั้นก็ทำการถ่าย COPY



3. อัดภาพจากฟิล์มที่ได้ถ่าย COPY แล้ว ในขั้นตอนนี้ข้าพเจ้าได้สร้างรูปทรงเรขาคณิตขึ้นมาเองโดยการตัดกระดาษดำเป็นรูป



4. เสร็จกระบวนการทำงานและได้รูปที่ต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

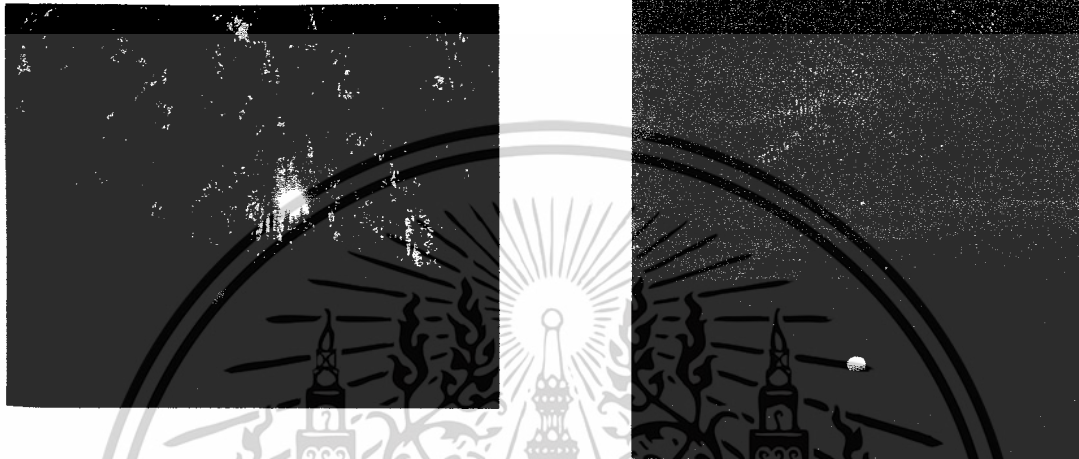
5.5 แบบร่างผลงานชิ้นที่ 5



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5.1 วิธีการทำงาน

1. เลือกรูปภาพตามจินตนาการ



2. ตัดกระดาษดำเป็นรูปทรงเรขาคณิตรูปครึ่งวงกลม
3. อัดภาพทะเลลงมาก่อนโดยบังช่วงท้องฟ้าไว้
4. นำมาอัดซ้อนรูปต้นไม้ต่อในเครื่องอัดที่สอง โดยนำกระดาษดำที่ตัดไว้ก่อนหน้าบังส่วนล่างของภาพทะเล
5. จะได้ภาพต้นไม้และทะเลตามที่จินตนาการไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

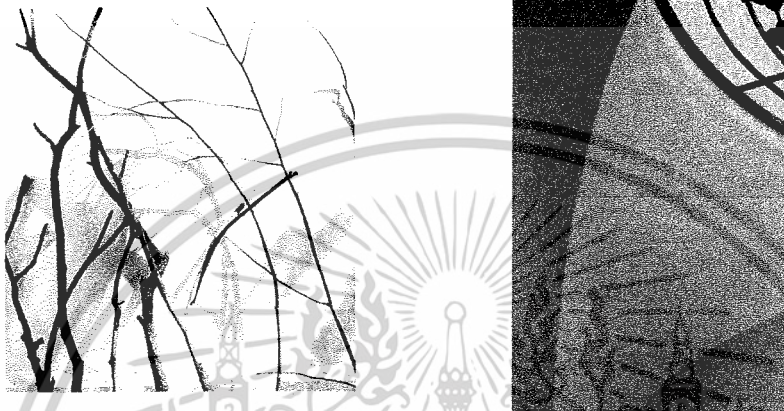
5.6 แบบร่างผลงานชิ้นที่ 6



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.1 วิธีการทำงาน

1. เลือกภาพตามจินตนาการ



2. อัปเดตภาพทั้งสองภาพ

3. ตัดภาพกิ่งไม้โดยเน้นส่วนโค้ง จากนั้นนำมาติดลงบนภาพส่วนโค้งของประตู

4. ถ่าย COPY ภาพ

5. ในการอัปเดตขั้นตอนสุดท้ายข้าพเจ้าได้ตัดกระดาษดำเป็นรูปทรงโค้งเพื่อเพิ่มความสนใจในภาพ



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

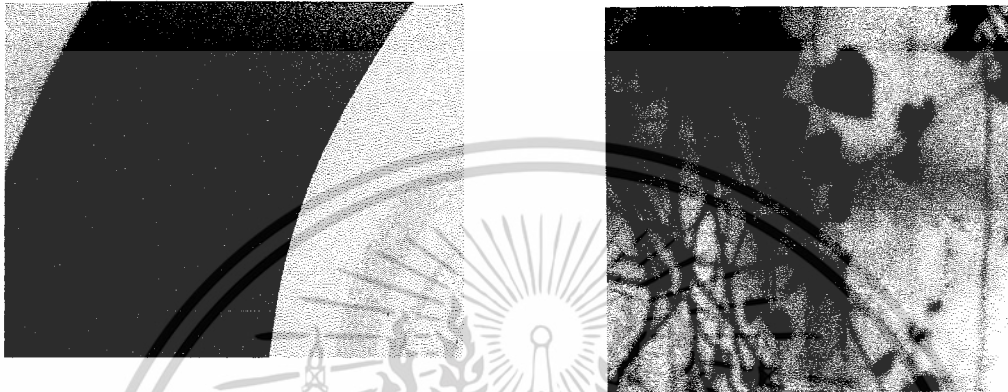
5.7 แบบร่างผลงานชิ้นที่ 7



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.7.1 วิธีการทำงาน

1. เลือกภาพตามจินตนาการ



2. อัดภาพส่วนโค้งของประตูในเครื่องอัดที่หนึ่ง โดยบังส่วนซ้ายของภาพ
3. อัดซ้อนภาพเงาของใบไม้ในเครื่องอัดที่สอง โดยบังส่วนขวาของภาพ
4. ได้ภาพตามที่ต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

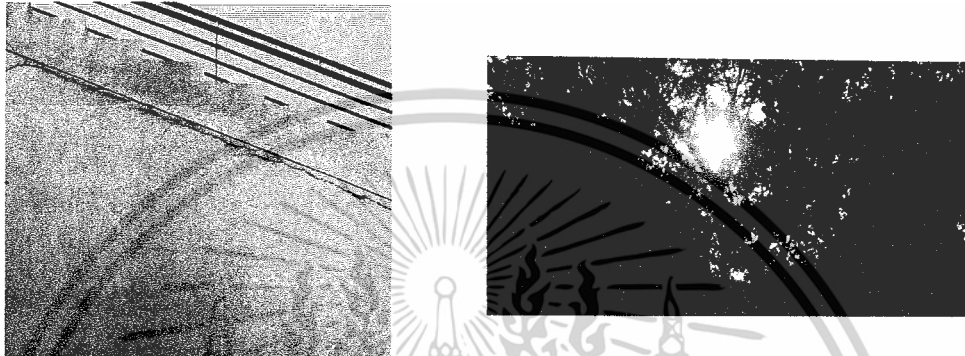
5.8 แบบร่างผลงานชิ้นที่ 8



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.8.1 วิธีการทำงาน

1. จินตนาการและวางแผนการทำงาน
2. เลือกรูปภาพ



3. สร้างรูปทรงเรขาคณิตมาประกอบภาพ



4. ทำการอัดภาพผนังก่อนในเวลา 3 ส่วน 4 ของการฉายแสง
5. นำกระดาษสีดำที่เตรียมไว้มาบังส่วนบนของภาพและฉายแสงต่อ
6. นำกระดาษสีดำของเก่าออกเปลี่ยนเป็นกระดาษสีดำที่เจาะรูเป็นรูปวงกลมมาวางแทน
7. นำมาอัดซ้อนกับรูปต้นไม้ต่อในเครื่องอัดที่สอง โดยอัดภาพบริเวณที่ได้เจาะรูไว้
8. จบกระบวนการอัดภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

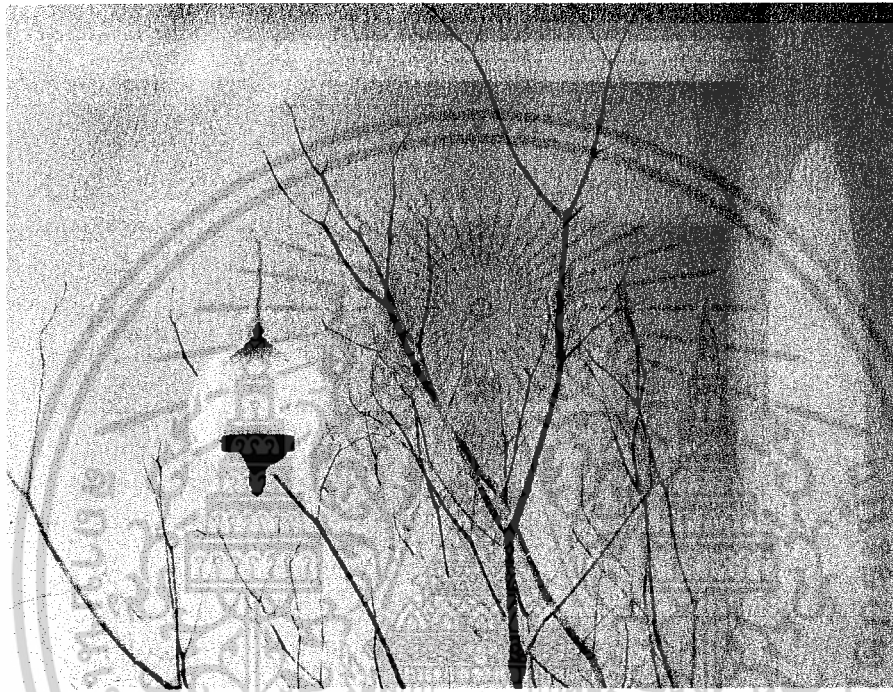
ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์

6.1 ผลงานชิ้นที่ 1



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2 ผลงานชิ้นที่ 2



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 ผลงานชิ้นที่ 3



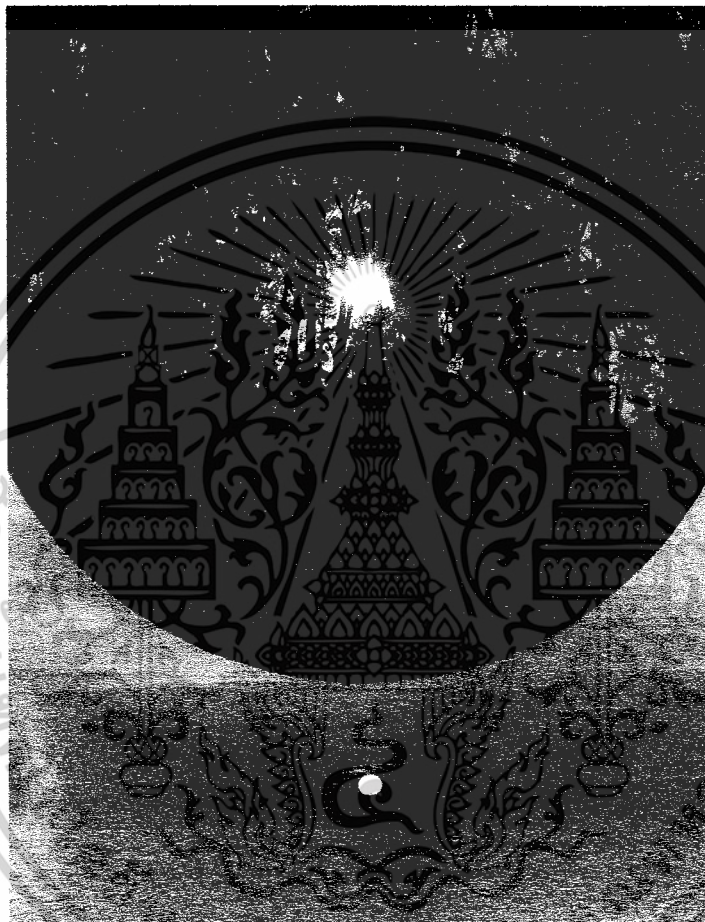
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 ผลงานชิ้นที่ 4



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.5 ผลงานชิ้นที่ 5



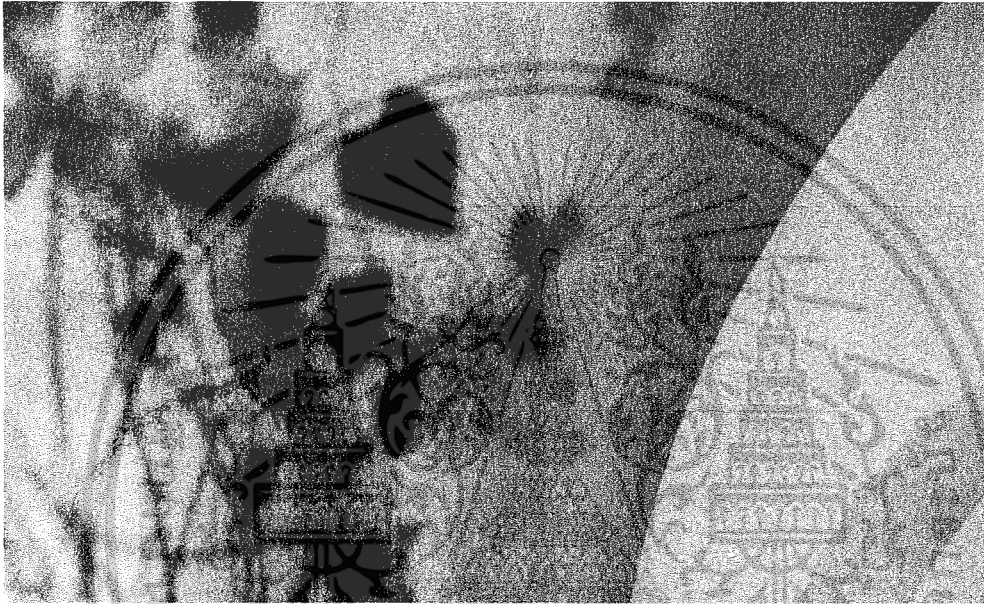
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.6 ผลงานชิ้นที่ 6



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.7 ผลงานชิ้นที่ 7



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.8 ผลงานชิ้นที่ 8



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการทำงาน

หลังจากที่การทำงานชุด “ความกลมกลืนของรูปทรง” THE HARMONY OF FORM สิ้นสุดลงทำให้มีความเข้าใจในศิลปะและศิลปะภาพถ่ายมากขึ้น โดยก่อนหน้านี้มีทัศนคติเกี่ยวกับภาพถ่ายเชิงศิลปะที่ไม่ดีนัก เนื่องจากข้าพเจ้าได้นำศิลปะภาพถ่ายมาเปรียบเทียบกับงานศิลปกรรม แต่หลังจากที่ได้เข้ามาศึกษา เรียนรู้ เทคนิควิธีการถ่ายภาพตลอดระยะเวลา 4 ปีนั้น ก็พบว่าศิลปะภาพถ่ายมีมุมมองและมีความน่าสนใจในแบบลักษณะเฉพาะเช่นเดียวกับงานศิลปกรรมของจิตรกร

ขั้นตอนการทำงานต้องมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ ในขณะเดียวกันนั้นก็ต้องใช้จินตนาการเป็นอย่างมากในการสร้างสรรค์ภาพ และขั้นตอนในการอัดขยายภาพนั้นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างมากไม่แพ้เรื่องของเทคนิคก็คือเรื่อง สมาธิ ต้องมีสมาธิอยู่กับภาพภาพนั้น ถ้าขาดสมาธิและการวางแผนที่เป็นระบบเราจะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่เกิดประโยชน์

การทำงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกผ่อนคลายและสนุกกับการได้ใช้จินตนาการที่เป็นอิสระและได้ค้นพบความงามในอีกรูปแบบหนึ่งของภาพถ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- ชลุด นิ่มเสมอ. ชื่อหนังสือ องค์ประกอบของศิลปะ. สถานที่พิมพ์ กรุงเทพมหานคร: จัดพิมพ์และ
จัดจำหน่าย โดย บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, จัดพิมพ์ในปี พ.ศ.2534
- ประยรร อุลุชาฎะ (น. ณ ปากน้ำ). ชื่อหนังสือ ความเข้าใจในศิลปะ. สถานที่พิมพ์ กรุงเทพมหานคร:
จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์เมืองโบราณ, จัดพิมพ์ในปี พ.ศ.2535
- สมาคมภาพถ่ายแห่งประเทศไทย ชื่อหนังสือ รวมภาพถ่ายเอกรงค์ 5 ทศวรรษ จากมุมมองกล้อง
และห้องมืด. โดย จิตต์ จงมั่งคง ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ (ศิลปะภาพถ่าย) สถานที่พิมพ์
กรุงเทพมหานคร: จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดยบริษัท อิมเมจ พับลิชชิ่ง จำกัด, จัดพิมพ์ในปี
พ.ศ.2540
- อารี สุทธิพันธุ์. หนังสือชุดทัศนศิลป์ มนุษย์กับจินตนาการ. สถานที่พิมพ์กรุงเทพมหานคร:
จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, จัดพิมพ์ในปี พ.ศ.2532
- การถ่ายภาพของ Jerry Uelsmann. [Internet] สืบค้นได้จาก : <http://www.pdn-pix.com>
- ประวัติของ Jerry Uelsmann. [Internet] สืบค้นได้จาก : <http://www.Uelsmann.net>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้แต่ง

นาย วีระชาติ น้อยกลาง เกิดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พุทธศักราช 2525 เมื่อครั้งตอนที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมต้น มีความสนใจในวิชาทางศิลปะมากและต่อมาก็ได้เข้าศึกษาต่อที่ วิทยาลัยช่างศิลปกรรมศิลปากร และได้ศึกษาเรียนรู้การทำงานศิลปะต่างๆมากมายในที่แห่งนี้ ทำให้กลายเป็นคนอยากรู้ อยากเห็น ทดลองทำงานศิลปะในหลากหลายรูปแบบต่อจากนั้นก็เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปะสถาปัตยกรรม สาขาวิชาการถ่ายภาพ และทำให้ได้มีโอกาสสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ท่านกำลังเปิดอ่านอยู่นี้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้